

การรบในอดีต

การสู้รบ ณ เนิน ลิตเติล ราวด์ ท็อป (Little Round Top) เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๐๖ ระหว่าง ๑ กรมของฝ่ายเหนือจากรัฐเมน (Maine) คือ กรมทหารราบที่ ๒๐ กับ ๒ กรมของฝ่ายใต้ (Confederate¹) จากรัฐอัลบามา ได้แก่ กรมทหารราบที่ ๑๕ และ ๔๗ ได้กลายเป็นกรณีศึกษาเรื่องภาวะผู้นำกับความเข้มแข็งของหน่วยในการรบ ซึ่งให้ภาพที่ชัดเจนของผู้นำหน่วยทหารขนาดเล็กจากการรบครั้งสำคัญที่สุดครั้งหนึ่งในสงครามกลางเมืองของอเมริกา

---

¹ฝ่ายใต้ หรือสหพันธรัฐอเมริกา (Confederate States of America) หรือ Confederacy, Confederate States และ CSA เป็นรัฐบาลที่จัดตั้งขึ้นโดยรัฐทางใต้ ๑๑ รัฐ ของสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี ค.ศ. ๑๘๖๑ - ๑๘๖๕

ก่อนการรบ กรมทหารราบที่ ๒๐ เดินทางด้วยเท้ามาแล้วเป็นระยะทางมากกว่า ๑๐๐ กิโลเมตร ภายในเวลาเพียง ๕ วัน ในวันที่ ๑ กรกฎาคม ขณะที่กำลังจะหยุดพักเพื่อให้กำลังพลได้พักผ่อนระหว่างทางสักเล็กน้อย ก็มีนายทหารคนหนึ่งควมม้าเข้ามาแจ้งว่ามีคำสั่งให้รีบเดินทางต่อไปโดยทันทีทั้งหมดจึงไม่ได้พักผ่อน และไม่ได้รับประทานอาหาร เพราะในวันนั้นเป็นวันเริ่มต้นการรบขึ้นแตกหักระหว่างกองทัพฝ่ายใต้ของ พลเอก ลี (Lee) กับกองทัพฝ่ายเหนือ (Union²) ณ เกตตีสเบิร์ก (Gettysburg), รัฐเพนซิลเวเนีย (Pennsylvania) โดยฝ่ายเหนือต้องการรวมกำลังอย่างเร่งด่วนภายในวันรุ่งขึ้น

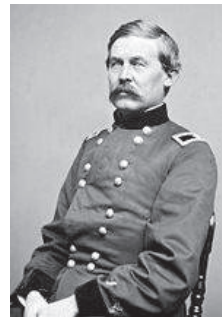
มีเรื่องเล่าขานที่ทหารในกรมทหารราบที่ ๒๐ ไม่มีวันลืมคือ ในคืนนั้นปรากฏคำรำลือว่า พลเอก แมคเคลแลน (McClellan) ได้หวนกลับมาบัญชาการรบฝ่ายเหนืออีกครั้งหนึ่ง แต่ที่มากไปกว่านั้นก็คือมีคำกล่าวเล่าลือต่อๆ กันมาว่ามีคนพบวิญญาณของพลเอก จอร์จ วอชิงตัน (George Washington) ซี่งม้าสีขาวร่วมเดินทางไปกับขบวนเดินของกรมด้วย ทั้งสองเรื่องนับว่าช่วยเสริมสร้างขวัญทหารอย่างดียิ่ง

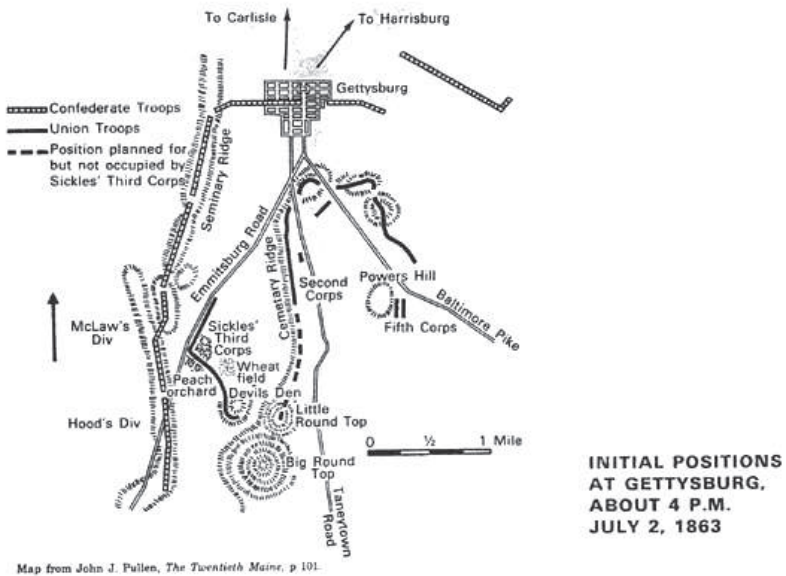
เวลาประมาณตีสองจึงหยุดหน่วยเพื่อหลับพักผ่อน และเวลาตีสี่ออกเดินต่อไปอีกโดยไม่มีใครได้รับประทานอาหาร จนกระทั่งถึงเวลาเที่ยงวัน เมื่อถึงเกตตีสเบิร์ก (Gettysburg) แล้วจึงได้รับอนุญาตให้พักผ่อนได้หลายชั่วโมง

²ระหว่างสงครามกลางเมืองอเมริกา ฝ่ายเหนือ (the Union) เป็นชื่อที่ใช้อ้างถึงสหรัฐอเมริกา (United States), รัฐทางเหนือ ๒๓ รัฐที่ไม่เป็นส่วนของฝ่ายใต้ หรือสหพันธรัฐอเมริกา (Confederate States of America)

กรมทหารราบที่ ๒๐ เป็นหนึ่งใน ๔ กรม ที่ขึ้นตรงต่อกองพลน้อยเดียวกันภายใต้การบังคับบัญชาของพันเอก สตรอง วินเซนต์ (Strong Vincent) เมื่อเวลาประมาณ ๑๖๐๐ ขณะที่กรมทหารราบที่ ๒๐ กำลังเคลื่อนย้ายเข้าที่มั่นตั้งรับที่กำหนดให้นายทหารคนหนึ่งควมม้าเข้าไปหาพันเอกวินเซนต์ และรายงานอย่างตื่นตระหนกว่า แนวตั้งรับยังมีความล่อแหลมต่อการเข้าตีของข้าศึกที่บริเวณเนินหินเล็กๆ แห่งหนึ่งชื่อเนินลิตเติล ราวด์ ท็อป (Little Round Top) ซึ่งในเวลานั้นกรมทหารราบที่ ๒๐ ก็ยังไม่รู้จัก และด้วยความผิดพลาดบางประการที่ต่อเนื่องกันมาทำให้เนินดังกล่าวนี้ยังไม่มีหน่วยใดวางกำลังป้องกัน

เคยมีกองพลน้อยทหารม้าสองกองพลภายใต้การบังคับบัญชาของ พลตรี บูฟอร์ด (Buford) ตั้งรับป้องกันเนินนี้ แต่ต้องสูญเสียกำลังพลถึง ๕๐% และได้รับคำสั่งให้ถอนตัวในวันต่อมา ในขณะนั้นแม่ทัพใหญ่ฝ่ายเหนือคาดการณ์เอาเองว่าผู้บัญชาการทหารม้าคงจะได้จัดกำลังหน่วยใหม่เข้าผลัดเปลี่ยนหน่วยเดิมของพลตรี บูฟอร์ด แล้ว แต่ปรากฏว่าผู้บัญชาการทหารม้าคิดว่าตนเองจบภารกิจแล้วจึงไม่ได้จัดกำลังใหม่เข้าไปผลัดเปลี่ยน : สมมุติฐานที่ผิดพลาด, การติดต่อสื่อสารที่ไม่ชัดเจน และขาดการตรวจสอบทำให้เนิน ลิตเติล ราวด์ ท็อป ยังคงไม่มีหน่วยได้รับผิดชอบจนถึงวันนั้น

เมื่อเวลาประมาณ ๑๕๔๕ พลตรี วอร์เรน (Warren) ผู้บังคับหน่วยทหารช่างได้ขึ้นไปตรวจการณ์ข้าศึกจากยอดเนินดังกล่าว เห็นถึงความสำคัญของเนินนี้ที่จะมีผลต่อการรบ และเพิ่งรู้ว่ายังไม่มีหน่วยใดคุ้มครอง จึงส่งนายทหารไปพบ และอธิบายให้พันเอก วินเซนต์ ทราบถึงความจำเป็นที่ต้องมีกำลังตั้งรับบนเนินดังกล่าว พันเอก วินเซนต์ จึงตัดสินใจรับอาสาที่จะใช้กองพลน้อยของตนเข้าป้องกันเนิน ลิตเติล ราวด์ ท็อป ในทันที

ทหารในกรมทหารราบที่ ๒๐ ได้เห็นพันเอก วินเซนต์ ออกคำสั่งแก่ฝ่ายอำนวยการของตน, ควบม้าขึ้นไปยังเนิน ลิตเติล ราวด์ ท็อป แล้วหายเข้าไปในป่าเพียง ๑๕ นาที ก่อนการเข้าตีของฝ่ายใต้ พันเอก วินเซนต์ ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการนำหน่วยอย่างดียิ่งเยี่ยมในการลาดตระเวนตรวจภูมิประเทศ, ทำการเลือกพื้นที่ตั้งรับ และนำกำลังขึ้นตั้งรับบนเนินนั้นทันที

ในระหว่างนำกำลังเข้าวางตัวในพื้นที่ตั้งรับ พันเอก วินเซนต์ สั่งการแก่พันเอก แคมเบอร์เลน ว่า “นี่คือปีกซ้ายของแนวตั้งรับของฝ่ายเหนือ คุณต้องป้องกันเอาไว้ให้ได้ทุกวิถีทาง”

พันเอก แคมเบอร์เลน เรียกกรรมผู้บังคับกองร้อยทั้งหมด สั่งการและย้ำความสำคัญของภารกิจเขาวางกำลังบนแนวตั้งรับ โดยให้กองร้อยปีกขวาของกรมเข้าวางตัวต่อจากแนวตั้งรับของกรมทหารราบที่ ๘๓ จากรัฐเพนซิลเวเนีย ส่วนกองร้อยทางปีกซ้ายสุดวางตัวไปจนถึงบริเวณโชดหินใหญ่ เขาชี้ให้เห็นภูมิประเทศ และบริเวณที่ต้องการให้ป้องกัน เขาสั่งการให้หน่วยเคลื่อนที่ด้วยการดำเนินกลยุทธ์ตามที่ฝึก (Battle Drill Maneuver) เข้าตั้งรับโดยวางกำลังสองแนวซ้อนกันในทุกทิศทางทั้งหมดนั้น เพื่อให้มั่นใจได้ว่าทุกกองร้อยในแนวตั้งรับวางกำลังต่อเนื่องกันเป็นอย่างดี และทหารทุกคนพร้อมต่อสู้ทันทีที่ตัวเขาเข้าประจำที่บังคับการบนแนวตั้งรับ

หลังจากนำกำลังเข้าวางตัวในแนวตั้งรับเสร็จแล้ว พันเอก แคมเบอร์เลน เริ่มพิจารณาถึงจุดอ่อนทางปีกซ้ายซึ่งเป็นปีกเปิดไม่มีหน่วยใดวางกำลังตั้งรับ เขาพิจารณาภูมิประเทศบริเวณนั้นแล้วเห็นว่าแนวตั้งรับยังถูกเนินอีกแห่งหนึ่งชื่อ เนิน บิ๊ก ราวด์ ท็อป (Big Round Top) สูงข่มอยู่ ทหารหลายคนเห็นเขากำลังเพ่งมองตรวจการณ์เนินนั้นอย่างจริงจัง ประสบการณ์จากการรบหลายครั้งที่ผ่านมามหากรในกรมของเขาได้เห็นและรับรู้ถึงทักษะความเป็นผู้นำทางทหารในตัว of พันเอก แคมเบอร์เลน เป็นอย่างตื้นตันคือเขาศึกษาภูมิประเทศอย่างใกล้ชิด, คาดการณ์ถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ และชิงปฏิบัติการล่วงหน้าเพื่อป้องกันอันตรายเหล่านั้นเสมอ

เขาตระหนักถึงหายนะที่จะเกิดขึ้นอย่างแน่นอนหากข้าศึกเข้าตีจุดอ่อนบริเวณปีกซ้ายของแนวตั้งรับ ดังนั้นเขาจึงสั่งการให้ ร้อยเอก มอร์ริส

(Morrell) ผู้บังคับกองร้อยบราโว (Bravo³) นำกำลังเข้าวางบนลาดเนิน บิ๊ก รวาร์ด ท็อป เป็นแนวกว้างประมาณ ๑๐๐ ถึง ๒๐๐ เมตร เพื่อระวัง ป้องกันปีกซ้ายและปฏิบัติการอื่นๆ ที่จำเป็น ร้อยเอก มอร์ริล เข้าวาง กำลังหลังแนวหินบนลาดเชิงเนิน ต่อมาได้รับการเพิ่มกำลังด้วยพลซุ่มยิงจำนวน ๑๔ นาย ที่ถอนตัวมาจากที่มั่นเดิมซึ่งถูกเข้าตีโดยกองพล ฝ่ายใต้ของพลตรี ฮูด (Hood)

ในขณะที่มีการรบอย่างหนักตลอดหน้าแนวอยู่ก่อนแล้วนั้น กรมทหารราบที่ ๒๐ เพิ่งเข้าถึงที่มั่นตั้งรับ พันเอก แชมเบอร์เลน ได้รับ รายงานว่ามีข้าศึกจำนวนมากอีกส่วนหนึ่งกำลังเคลื่อนที่ติดตามเข้ามาอีก ซึ่งเป็นจริงตามนั้นและเมื่อปืนขึ้นไปที่ตรวจการณ์บนโขดหิน เขาก็เห็นกำลัง ดังกล่าวมุ่งเข้าตีทางปีกซ้ายของกรมตามที่คาดหมาย ซึ่งกองร้อยบราโวคง ไม่สามารถหยุดยั้งการเข้าตีของกำลังส่วนนี้ได้อย่างแน่นอน

ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่มีคำแนะนำอยู่ในคู่มือทางยุทธวิธี พันเอก แชมเบอร์เลน ต้องคิดอย่างรวดเร็ว และคิดให้ถูกต้อง กองร้อยของเขาวางกำลัง สองแนวในทางลึกตามที่เห็นในภาพ

จากการประมาณสถานการณ์อย่างรวดเร็ว เขาสั่งการแก่ผู้บังคับ กองร้อยทุกคนให้ขยายแนวตั้งรับไปทางปีกซ้ายและด้านหลัง เขาชี้ไปยัง โขดหินใหญ่ซึ่งเป็นปลายด้านซ้ายสุดของแนวตั้งรับเดิม จากจุดนั้นให้จัด แนวตั้งรับขึ้นใหม่อีกแนวหนึ่ง โดยให้ทำมุมที่เหมาะสมกับแนวตั้งรับเดิม เพื่อให้สามารถตั้งรับต่อการเข้าตีทางปีกซ้ายได้ ซึ่งก็หมายความว่าแต่ละ กองร้อยจะต้องรับผิดชอบกว้างด้านหน้าเพิ่มมากขึ้นกว่าปกติถึงสองเท่า

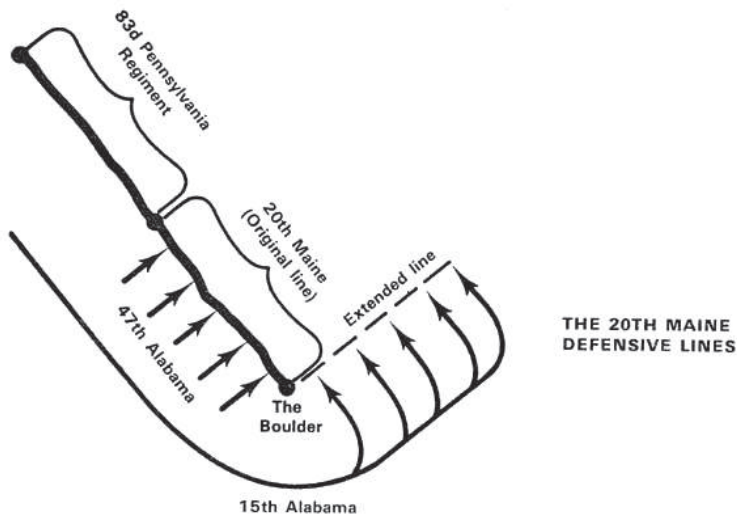
---

³กองร้อยบราโว หรือกองร้อย บี ก็คือ กองร้อย ๒ ในแต่ละกองพันประกอบด้วย ๓ กองร้อย คือ อัลฟา (ร้อย ๑) บราโว (ร้อย ๒) และชาร์ลี (ร้อย ๓)

นั่นคือกำลังในแนวตั้งรับของกรมจะต้องเบาบางลง และจากเดิมมีสองแนวตั้งรับคงเหลือเพียงแนวเดียวเพื่อลงเข้าสู่ศึก พันเอก แชมเบอร์เลน กำหนดให้กรมดำเนินกลยุทธ์ และยิ่งไปยังด้านหน้าด้วยปริมาตรการยิงที่เสมือนว่ายังมีกำลังในแนวตั้งรับเท่าเดิม

เสียงจากการยิงอย่างหนักในสนามรบทำให้ไม่สามารถควบคุมและสั่งการด้วยวาจาตามปกติได้ แต่ถึงกระนั้นกรมก็ยังสามารถปฏิบัติการกิจที่ยากลำบาก และไม่เป็นไปตามแบบฝึกทฤษฎีวิธีนี้ได้อย่างรวดเร็ว และมีการประสานกันเป็นอย่างดีราวกับว่าทหารทั้งกรมได้เห็นแผนผังวิธีการเคลื่อนที่บนแผ่นภาพเดียวกัน และราวกับว่าได้มีการซักซ้อมกันมาแล้วหลายต่อหลายครั้ง ทหารแต่ละคนและแต่ละหมู่ปืนเล็กเคลื่อนที่ด้วยกันยิ่งด้วยกันอย่างสอดคล้องโดยไม่ปล่อยให้มีช่องว่างของการตั้งรับแน่นอนว่าหลังการรบทุกคนในกรมทหารราบที่ ๒๐ ที่รอดชีวิตจะต้องรู้สึกอัศจรรย์ใจว่าพวกเขาสามารถดำเนินกลยุทธ์ภายใต้อำนาจการยิงอย่างหนักหน่วงของฝ่ายข้าศึกอย่างห้าวหาญ และรบชนะอย่างรวดเร็วได้อย่างไร? ซึ่งคำตอบไม่ใช่เพราะสิ่งใดอื่น นอกจากส่วนประกอบสองสิ่งที่เข้ากันได้อย่างลงตัวระหว่างภาพการฝึกยุทธวิธีทำนองรบ (Tactical Battle Drills) ที่ผุดขึ้นมาในใจของพันเอก แชมเบอร์เลน กับสถานการณ์เฉพาะหน้าในวันนั้นนั่นเอง

เพียงไม่กี่นาทีหลังจากปรับแนวตั้งรับใหม่ กรมก็ถูกเข้าตีอย่างหนักหน่วงจากกำลังทหารที่ได้ชื่อว่าอำมหิตและโหดโชนในการรบอย่างกรมทหารราบที่ ๑๕ จากระัฐอลาบามา (กรมนี้กับกรมทหารราบที่ ๔๗ อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของพันเอก โอ้ตย์/Oate) ซึ่งเดินด้วยเท้ามาตลอดเวลา ๑ คืน กับ ๑ วัน จึงอยู่ในสภาพที่เหน็ดเหนื่อย และเนื่องจากกำลังส่วนที่ส่งไปจัดหาน้ำดื่มก่อนการเข้าตีนั้นหายสาบสูญทำให้ทุกคนกระหายน้ำ แต่ถึงกระนั้นการเข้าตีของกรมนี้ก็ยิ่งเป็นไปอย่างกล้าหาญและรุนแรง

ตั้งแต่นั้นสภาพการรบก็เป็นอย่างดุเดือด จนไม่มีใครบอกได้ว่าเกิดอะไรขึ้นบ้าง สำหรับทหารแล้วสิ่งที่พบเห็นในสนามรบนั้นเกินกว่าจะเชื่อว่าเป็นความจริง พันเอก แชมเบอร์เลน สังเกตการณ์เห็นบริเวณกึ่งกลางของแนวตั้งรับถูกข้าศึกยิงจนตัดขาดจากกัน เหลือแต่พลธงประจำหน่วยกับเพื่อนอีกเพียงหนึ่งคนยังคงพยายามต่อสู้รักษาแนวตั้งรับอย่างห้าวหาญเขาจึงตัดสินใจสั่งการให้เพิ่มเติมกำลังเข้าไปอีกสองนาย คือ น้องชายของเขาเอง กับทหารสูงอายุอีกคนหนึ่ง

กรมทหารราบจากรัฐอัลบามาบุกเข้าประชิดแนวตั้งรับได้ถึง ๖ ครั้ง หลายครั้งทหารที่อยู่รอบๆ ตัวของพันเอก แชมเบอร์เลน นั้นเป็นฝ่ายข้าศึกเสียมากกว่าทหารของเขาเองเสียอีก หมู่ปืนเล็กข้าศึกหลายหมู่ติดตามปลายปืนรุกผ่านแนวตั้งรับแต่ถูกผลักดันครั้งแล้วครั้งเล่า โดยทหารของกรมทหารราบที่ ๒๐ ที่ยืนหยัดต่อสู้อย่างทรหด การรบในขั้นนี้ทำให้กำลังพล

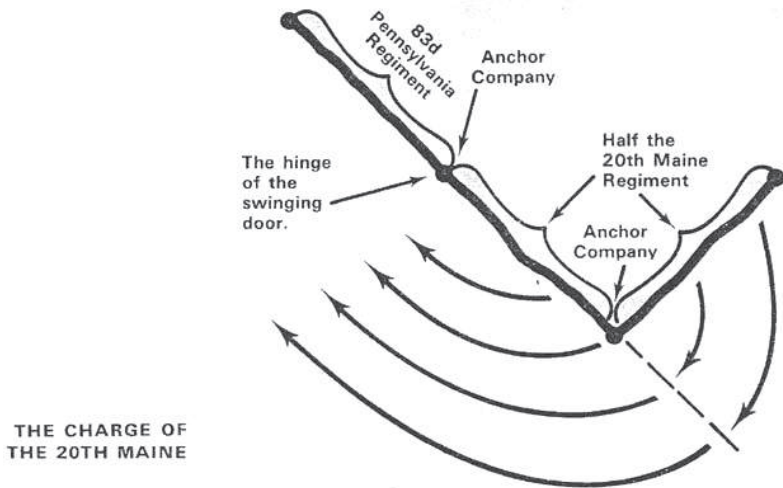

ทั้งสองฝ่ายเสียชีวิต และได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก พันเอก แคมเบอร์เลน เองนั้นก็ได้รับบาดเจ็บที่เท้าเพราะถูกสะเก็ดระเบิดจากกระสุนปืนใหญ่ และบริเวณต้นขาฟกช้ำอย่างมากจากกระสุนปืนเล็กที่เข้าตักยิงมากระทบ กับฝ่าเท้า

หลังการตะลุมบอนกับข้าศึกครั้งที่ ๖ สิ้นสุดลงการรบก็เงียบสงบชั่วคราว พันเอก แคมเบอร์เลน รู้ดีว่ากำลังทหารที่มีอยู่เทียบกับฝ่ายข้าศึกไม่ได้เลย และแต่ละคนในเวลานั้นมีกระสุนเหลืออยู่เพียงคนละหนึ่งหรือสองนัดเท่านั้น ต่อมาเขาก็ได้แสดงความสามารถในการวิเคราะห์ และเลือกหนทางปฏิบัติที่มีโอกาสบรรลุภารกิจมากที่สุดในแต่ละสถานการณ์ เขารู้ว่าฝ่ายใดกำลังจัดรูปขบวนใหม่เพื่อเข้าตะลุมบอนอีก และรู้ว่าหน่วยของเขาซึ่งกำลังจะหมดกระสุนอาจถูกบดขยี้จากการรุกรัดต่อไปของข้าศึกซึ่งเหนือกว่าทั้งกำลังและอำนาจการยิง ส่วนการเลือกที่จะถอนตัวก็จะทำให้ฝ่ายเหนือต้องพ่ายแพ้ทั้งหมด

เขาพยายามค้นหาหนทางปฏิบัติอยู่ในใจตลอดเวลา และต่อมาก็ค้นพบ : เขาจะติดตามปลายปืนเข้าตะลุมบอน ไม่ใช่เพราะต้องการเป็นวีรบุรุษแต่เป็นทางเลือกที่มีโอกาสสำเร็จมากที่สุด เขาให้เหตุผลแก่ทหารถึงความได้เปรียบในการตีโต้ตอบลงจากยอดเขา นอกจากนั้นการจู่โจมและความรุนแรงในการเข้าตีจะช่วยให้ช่วงชิงความริเริ่มคืนมาจากฝ่ายข้าศึก ซึ่งจะทำให้กรมทหารราบที่ ๒๐ ได้เปรียบทางจิตวิทยาเหนือฝ่ายข้าศึกอีกด้วย

ปัญหาก็คือ การตัดสินใจดังกล่าวไม่มีอยู่ในคู่มือทางยุทธวิธีแต่อย่างใด ตามแผนเขาต้องรักษาความเป็นหน่วยในแนวตั้งรับให้ได้ทั้งสองส่วน จากนั้นเขาจึงสั่งให้หน่วยทางปีกซ้ายเคลื่อนที่ก่อน โดยให้หน่วยทางปีกขวาเป็นส่วนยิงตรงข้าศึกจากภายในที่มั่นตั้งรับ

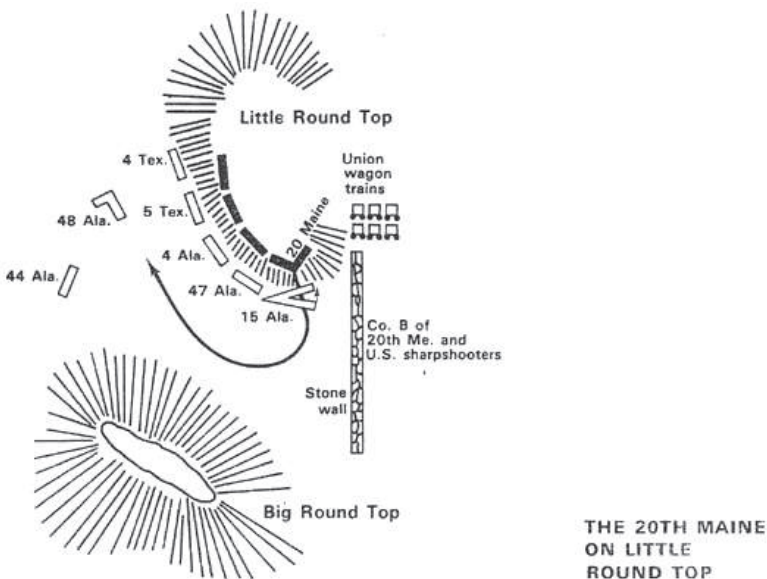

เมื่อหน่วยทางปีกซ้ายเคลื่อนที่มาเป็นแนวเดียวกับปีกขวาแล้วทั้งกรมก็เข้าตะลุมบอนลงจากเนิน และกวาดล้างไปทางขวาพร้อมๆ กัน คล้ายกับเปิดบานประตูอย่างรุนแรง โดยใช้ส่วนปลายสุดของปีกขวาซึ่งเชื่อมต่อกับกรมทหารราบที่ ๘๓ จากรัฐเพนซิลเวเนียเป็นจุดหมุน

หลังจากพันเอก แฮมเบอร์เลน ออกคำสั่งให้ปฏิบัติตามแผนดังกล่าว ร้อยโท เมลเชอร์ (Melcher) ก็กระโจนขึ้นท่ามกลางทหารในกองร้อยอย่างฮึกเหิม พร้อมชุดาบกระทบแสงอาทิตย์เป็นประกาย และเมื่อเข้าศึกเข้าตีกำลังทางปีกซ้ายก็เข้ารบประชิดผลักดันเข้าศึกจนกระทั่งรุกขึ้นมาเสมอเป็นแนวเดียวกับปีกขวาแล้ว พันเอก แฮมเบอร์เลน ก็เริ่มออกเดินนำรูกลงจากเนินกวาดล้างไปทางขวาด้วยการเคลื่อนที่ราวกับพายุโหมสามารถเข้าประชิดตัวในระยะ ๓๐ หลา โดยเข้าศึกไม่ทันตั้งหลักและก่อนที่ทหารจากรัฐอลาบามาจะทันได้ยิงทหารจากรัฐเมนก็เข้าถึงตัวเสียก่อน นายทหารฝ่ายใต้คนหนึ่งใช้ปืนพกยิงพันเอก แฮมเบอร์เลน แต่กระสุนพลาดเป้า

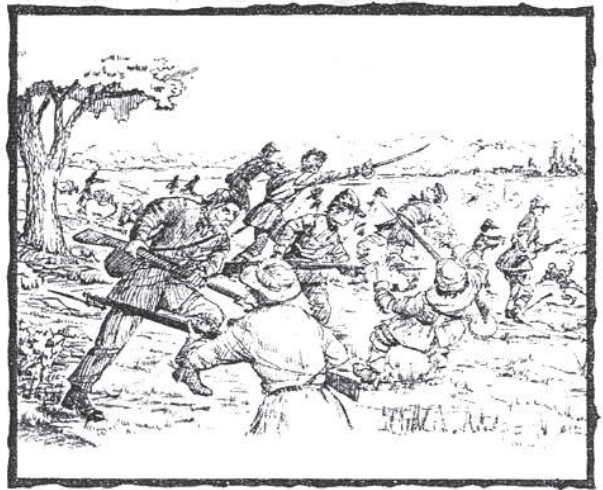
ทำให้นายทหารคนนั้นต้องมอบดาบขอยอมแพ้เพราะถูกดาบของพันเอก
แซมเบอร์เลน จ่อที่ลำคออยู่ก่อนแล้ว

ข้าศึกตกอยู่ในอาการตะลึง และถอยกลับไปเข้าที่มั่นของ
กรมทหารราบที่ ๓ และ ๕ จากรัฐเท็กซัส (Texas) การจู่โจมเข้าตะลุมบอน
ข้าศึกอาจล้มเหลวได้ หากขาดแรงโถมกระแทกต่อข้าศึกอย่างจู่โจม โดยไม่
เปิดโอกาสให้ทันตั้งตัว อาวุธสงครามอันทรงอำนาจซึ่งระเบิดออกมาจาก
ภายในจิตใจนั้นทำลายหลักเหตุผลทางยุทธวิธี และสร้างความตื่นตระหนก
อย่างคาดไม่ถึงถึงในขณะที่ยกกำลังเข้าตีปีกซ้ายของกองพันนั้น กองร้อย
บราวน์ของร้อยเอก มอร์ริส กับพลซุ่มยิงที่มีอยู่ซึ่งวางตัวอยู่หลังแนวหินตาม
ลาดเชิงเนิน บิ๊ก ราวด์ ท็อป นั้นยังมองไม่เห็นตัวข้าศึก แต่เมื่อข้าศึกกำลัง
ผลະหนีจากการรบผ่านมาก็ตกอยู่ในเป้าสายตาและในระยะยิงพอดีร้อยเอก
มอร์ริส จึงสั่งยิงทั้งทางปีกและด้านหลังของข้าศึกเหล่านั้น

ตามที่ได้เห็นกับตา พันเอก ไอ้ตย์ ผู้บัญชาการกองพลน้อยฝ่ายใต้ ต้องยอมรับว่าการยิงของกองร้อยบราโว่นั้นนับเป็นหายนะที่คาดไม่ถึงซึ่งสร้างความตื่นตระหนก และทำลายขวัญทหารของเขาจนเกินกว่าจะควบคุมได้ ทหารข้าศึกที่ผละหนึกคิดว่ากำลังทหารม้าขนาดใหญ่ของฝ่ายเหนือกำลังเข้าตีจากด้านหลัง ทั้งๆ ที่ฝ่ายเหนือไม่มีหน่วยทหารม้าเข้าทำการรบเลย ในขณะเดียวกันพันเอก ไอ้ตย์ และผู้บังคับกองร้อยต่างๆ ก็คิดว่าฝ่ายตนนั้น กำลังถูกล้อมจึงสั่งการให้ถอนตัว ซึ่งทหารแต่ละคนต่างก็รับผละหนึกเอาตัวรอดเท่าที่จะทำได้เร็วที่สุด ความตื่นตระหนกเป็นไปมากขึ้นจนกระทั่งทหารรัฐอัลบามาทั้งสองกองพันถึงกับวิ่งหนีโดยหาไม่รู้ไม่ว่า หากฝ่ายใต้ตั้งใจเข้าตีอีกเพียงครั้งเดียวเท่านั้นก็จะหมายถึงจุดเริ่มต้นแห่งอวสานของฝ่ายเหนือทั้งหมดตั้งแต่นั้นวันนั้น

**THERE IS NO
SUBSTITUTE FOR
LEADERSHIP
BY EXAMPLE**

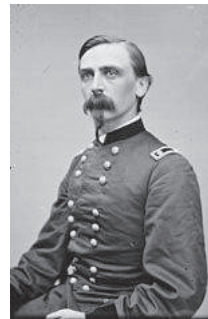
พันเอก ไธตย์ กล่าวภายหลังต่อมาว่า ไม่เคยมีครั้งใดเลยที่ พลเอก ลี (แม่ทัพใหญ่ฝ่ายใต้) ได้เข้าใกล้ผู้ช่วยชนะเท่ากับวันที่ทำการรบ ณ เนิน ลิตเติล ราวด์ ที่อป และยอมรับด้วยว่าเขาไม่เคยเห็นหน่วยใด ยอดเยี่ยมไปกว่ากรมทหารราบที่ ๒๐ จากรัฐเมน หรือไม่มีผู้นำหน่วยคนใด ยอดเยี่ยมกว่าพันเอก แคมเบอร์เลน ผู้บังคับการกรมนี้ ในการรบที่เนิน ลิตเติล ราวด์ ที่อป ครั้งนั้น กรมนี้นับแต่ตีโต้ตอบและตะลุมบอนต่อ ข้าศึกที่เข้าตีทางปีกซ้ายจนผลชนะหนึ่เท่านั้น แต่ยังเคลื่อนที่กวาดล้างข้าศึก ตลอดความกว้างด้านหน้าของกองพลน้อย และยังมีมุ่งที่จะเข้าตีต่อไปยัง กองทัพใหญ่ของพลเอก ลี ทั้งกองทัพ ทหารหลายคนพากันตะโกนว่าพวกเขา กำลังมุ่งหน้าสู่เมืองริชมอนด์ (Richmond) จนกระทั่งเพียงวิธีเดียวที่ พันเอก แคมเบอร์เลน สามารถหยุดยั้งการเคลื่อนที่อย่างรุกรบห้าวหาญเกินตัวนั้นได้ คือ มาตรการทางวินัยของหน่วย จากการรบสามารถจับเชลยศึก จากกรมทหารราบต่างๆ รวม ๔ กรม ได้ประมาณ ๔๐๐ คน ตามลาดเนิน ลิตเติล ราวด์ ที่อป กลาดเคลื่อนไปด้วยศพทหารที่เสียชีวิตนับร้อยทั้งใน เครื่องแบบสีน้ำเงิน และสีเทา สำหรับกรมทหารราบที่ ๒๐ นั้นเมื่อเริ่มต้น การรบมีกำลังพลทั้งสิ้นเพียง ๓๕๘ นาย หลังการรบมีกำลังพลเสียชีวิต ๔๐ นาย และบาดเจ็บ ๕๐ นาย

ในห้วงเวลาเพียงไม่กี่นาที่นั้น ชะตากรรมของกองทัพและ ประเทศชาติขึ้นอยู่กับชาวนา, ช่างไม้ และชาวประมงทั้งหลายจากรัฐเมน รวมกันเพียง ๓๕๘ คน ซึ่งบังคับบัญชาโดยครูสอนภาษาอังกฤษคนหนึ่ง ที่ เรียนรู้ยุทธวิธีเพียงไม่ถึงปีก่อนเข้าสู่การรบ

ภาวะผู้นำของ **พันเอก แคมเบอร์เลน** จากการรบในอดีต ณ เนิน ลิตเติล ราวด์ ที่อป สะท้อนให้เห็นถึงความริเริ่มที่สร้างสรรค์ คิดล่วงหน้า ซิงปฏิบัติก่อน โดยไม่ยอมจำนนต่อสภาวะวิกฤติ และสถานการณ์ที่ คับขันใดๆ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องมีอยู่ในตัวผู้นำหน่วยทุกระดับ กองทัพจึง จะสามารถรบชนะในสงครามยุคใหม่ได้

ความเป็นมาของ **พันเอก แคมเบอร์เลน** ผู้บังคับหน่วยรอง และ ทหารในหน่วยของเขานับว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษาอย่างยิ่ง พวกเขา มาพบกันในกรมอาสาสมัครเมื่อเดือนสิงหาคม ปี พ.ศ. ๒๔๐๕ โดยมีความรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับการสงครามไม่มากนัก รู้แต่เพียงว่ามีคนบางกลุ่มพยายาม จะทำลายความเป็นสหรัฐฯ (Union) ซึ่งเป็นสิ่งที่พวกเขาไม่อาจยอมรับได้ ซึ่งทุกคนล้วนมีความเชื่ออันลึกซึ้ง (Deep Belief) ร่วมกันในความสำคัญ ของสหรัฐฯ และในอุดมการณ์ของอเมริกา

แคมเบอร์เลน เริ่มเข้ามาอยู่ในกรมนี้เมื่อมี ยุคพันโท โดยผู้บังคับการกรมในขณะนั้นคือ พันเอก อัลเดลเบิร์ต เอมส์ (Adelbert Ames) นายทหาร อาชีพซึ่งเคยได้รับเหรียญกล้าหาญ “Medal of Honor” จากการรบครั้งแรกที่มีชื่อว่า “การรบที่ บูล รัน (Battle of Bull Run)”

พันเอก เอมส์ เป็นผู้นำหน่วยที่เข้มงวด, ยุติธรรม และเป็นผู้ฝึกชั้นยอดคนหนึ่ง เขานำหน่วย ด้วยการเป็นตัวอย่างที่ดี เขาสอนทั้งนายทหารและนายสิบให้เป็นผู้นำ ทหารอาชีพอย่างเขา เขาจัดให้มีหลักสูตรการฝึกเป็นบุคคลที่เรียกว่า “โรงเรียนของทหาร (The School of the Soldier)” และหลักสูตรการ ฝึกเป็นหน่วยเรียกว่า “โรงเรียนสำหรับกองร้อยและกรม (The School

of the Company and Regiment)” วิธีการของเขาคือ “ฝึกให้เป็นผู้ฝึก (Train the Trainers)”

พันเอก เอ็มส์ มีหลักสูตรพิเศษในเรื่องยุทธวิธีสำหรับ พันโท แชมเบอร์เลน โดยเฉพาะทุกคืนหลังแดรนอน ทั้งสองจะอ่านและถกเถียงเรื่องราวจากหนังสือหลายต่อหลายเล่ม เช่น หนังสือเรื่อง “ศิลปะของสงคราม (Art of War)” ของโจมินี เป็นต้น ทั้งกองพันต้องพบกับการฝึกอย่างหนักในลักษณะฝึกทำนองรบที่ซับซ้อน (Complex Battle Drill) รวมนับหลายร้อยชั่วโมง ก็เพราะการฝึกเหล่านี้เองที่ทำให้ทหารในกรมมีขีดความสามารถปฏิบัติการเป็นทีมภายใต้สภาวะกดดันอย่างวิกฤติในสนามรบ ซึ่งต่อมาได้แสดงผลอย่างชัดเจนในการรบที่เนิน ลิตเติล ราวด์ ที่อป

ก่อนการรบที่เนิน ลิตเติล ราวด์ ที่อป กรมนี้รบมาแล้วสองครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการรบที่แอนไทเทม (Antietam) เมื่อเดือนกันยายน ปี พ.ศ. ๒๔๐๕ หรือที่เฟรดเดอริกสเบิร์ก (Fredericksburg) เมื่อเดือนธันวาคมปีเดียวกันล้วนทำให้ทหารเพิ่มความเคารพ และเชื่อมั่นในตัวของ พันเอก เอ็มส์, พันโท แชมเบอร์เลน รวมทั้งนายทหาร และนายสิบของกรม เพราะผู้นำหน่วยทุกคนนำด้วยการปฏิบัติเป็นตัวอย่างขจัดความตื่นตระหนกด้วยความสุขุม, มีจินตนาการ และสร้างความเชื่อมั่นบนพื้นฐานความเป็นจริง

พันเอก เอ็มส์ ได้รับการเลื่อนยศเป็นนายพลในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๐๖ ในตำแหน่งผู้บัญชาการกองพลน้อย ซึ่งในโอกาสเดียวกันนั้นเอง พันโท แชมเบอร์เลน ก็ได้รับการเลื่อนยศเป็นพันเอกในตำแหน่งผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๒๐ แทน

แม้ในห้วงที่ว่างระหว่างการรบ กรมก็ยังคงทำการฝึกอย่างต่อเนื่องด้วยสภาวะการนำที่ยอดเยี่ยม, การฝึกที่ดี และประสบการณ์จากการ

รบที่หนักหน่วง ได้หล่อหลอมกรรมนี้ให้เป็นหน่วยทหารที่มีวินัย และเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันอย่างแน่นแฟ้น ณ ห้วงเวลาที่ พันเอก แคมเบอร์เลน เข้ารับตำแหน่งผู้บังคับการกรมนั้น ตัวเขาเองและผู้บังคับหน่วยรองต่างเป็นทหารอาชีพกันอย่างเต็มตัวแล้ว เพราะทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งความรู้ และทักษะที่จำเป็นแก่การเป็นทหารในยุคนั้นอย่างเต็มที่ นอกจากนั้นทุกคนได้รับการปลูกฝังให้สำนึกในความเป็นหน่วย โดยตระหนักว่าแต่ละคนเป็นเพียงส่วนหนึ่งของบางอย่างที่ใหญ่กว่าและสำคัญกว่าตัวของเขาเอง ด้วยความรู้สึกร่วมกันภายในหน่วยที่แต่ละคนมีความมั่นใจ, เชื่อถือ และ เคารพซึ่งกันและกัน กลายเป็นแรงยึดเหนี่ยวให้กรมทหารราบที่ ๒๐ เข้มแข็ง และต่อสู้อย่างเด็ดเดี่ยวตลอดห้วงสงครามกลางเมืองในอเมริกา

ด้วยวีรกรรมของ พันเอก โจชัว แคมเบอร์เลน (Joshua Chamberlain) ณ สมรภูมินิกเนน ลิตเติล ราวด์ ท็อป ทำให้เขาได้รับเหรียญกล้าหาญ (Medal of Honor) และได้รับการยกย่องว่าเป็นทหารที่ยอดเยี่ยมที่สุดคนหนึ่งของอเมริกา ในระหว่างสงครามน้ำที่เขาขึ้นชื่อทำการรบอยู่ถึง ๑๔ ครั้ง และตัวเขาเองได้รับบาดเจ็บถึง ๖ ครั้ง อีกครั้งหนึ่งในการรบที่ **ปีเตอร์สเบิร์ก** (Petersburg) ขณะที่นำกำลังเข้ารบประชิดที่มั่นดัดแปลงแข็งแรงของข้าศึก เขาได้รับบาดเจ็บสาหัสที่บริเวณสะโพกทั้งสองข้าง ซึ่งหลังจากนั้น พลเอก แกรนต์ (แม่ทัพใหญ่ฝ่ายเหนือ) เลื่อนยศให้เขาเป็นพลจัตวา ซึ่งมีเพียงคนเดียวเท่านั้นที่ได้รับการเลื่อนยศขณะอยู่ในสนามรบ (On - the - field - of - Battle Promotion)

ห้าเดือนหลังจากได้รับบาดเจ็บ เขาก็ออกจากโรงพยาบาลโดยฝืนคำสั่งของแพทย์แล้วกลับไปยังแนวหน้าของสนามรบอีกครั้ง ทั้ง ๆ ที่ในเวลานั้นเขาพอจะเดินหรือขี่มาได้บ้างเท่านั้น จากเดือนมกราคม ปี พ.ศ. ๒๔๐๘ จนกระทั่งฝ่ายใต้ยอมแพ้ ณ แอปพอมแมตท็อกซ์ (Appomatox)

เมื่อเดือนเมษายนปีเดียวกันเขาต้องทนทรมานต่ออาการบาดเจ็บจนสุขภาพอ่อนแอ แต่เขาก็เอาชนะความเจ็บปวดเหล่านั้นได้เป็นชัยชนะด้วยจิตวิญญาณ และคุณสมบัติของเขาที่อยู่เหนือร่างกาย ในห้วงระหว่างเดือนมีนาคม และเมษายนปีนั้น สภาวะความเป็นผู้นำของเขาก็มีส่วนสำคัญยิ่งที่นำไปสู่ชัยชนะอีกหลายครั้งในการรบที่ควอกเกอร์โรด (Quaker Road⁴) และไฟว์ฟอร์ค (Five Forks)

ในการรบที่ควอกเกอร์โรด เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ขณะที่ **พลจัตวา แคมเบอร์เลน** นำกำลังเข้าตีที่มั่นตั้งรับของฝ่ายใต้ มีกระสุนนัดหนึ่งยิงทะลุผ่านคอม้าตัวที่เขาขี่ และแผ่นกระดูกงาที่ทำด้วยโลหะในกระเปาะเสื้อผ่านกระดูกซี่โครงแล้วทะลุออกมาจากเสื้อคลุมทางด้านหลัง ทั้งม้าทั้งคนต่างทรุดตัวล้มลง และหลังเลือดอยู่กับพื้นดิน

พอเริ่มตั้งสติได้เขามองเห็นหน่วยทหารที่เข้าตีทางปีกขวากำลังถอยตัวจากการรบ และกำลังจะสับสนอลหม่าน ขณะที่หมวกของเขาหล่นหายไป เลือดโชกเต็มศีรษะและหน้าอก เขารีบชักม้าที่โชกเลือดด้วยก้นนั้น เข้าไปยังย่านกลางของกลุ่มขบวนทหารที่กำลังผลະหนี สิ่งให้ทุกคนกลับหลังหันแล้วเข้าตีต่อไป เมื่อได้เห็นความมุ่งมั่นและห้าวหาญถึงขนาดนั้น ทหารทุกคนก็กลับเข้าทำการรบใหม่ และได้ชัยชนะในที่สุด

ชัยชนะคราวนั้น ทั้งๆ ที่กำลังจะเป็นไปไม่ได้ แต่กลับเป็นไปได้ก็เพราะภาวะผู้นำของ **พลจัตวา แคมเบอร์เลน** นั่นเอง ซึ่งส่งผลให้กองทัพอฝ่ายใต้อ่อนกำลังลงทันทีอย่างเห็นได้ชัด และต่อมาก็กลายเป็นสาเหตุ

---

⁴The Battle of Lewis's Farm (หรือ Quaker Road, Military Road หรือ Gravelly Road) เป็นการรบ ๑ วัน ของสงครามกลางเมืองอเมริกาใน Dinwiddie County รัฐเวอร์จิเนีย เป็นการเริ่มต้นของการทัพที่แอปพอมัตทอกซ์ (Appomattox Campaign) ก่อนการยอมจำนนของฝ่ายใต้ในเวลาต่อมา

สำคัญที่ทำให้ **พลเอก ลี** ต้องยอมแพ้สงครามภายในเวลาเพียง ๒ สัปดาห์ต่อมา จากวีรกรรมอันโดดเด่นนี้ พลเอก แกรนต์ ได้เลื่อนยศให้ **แซมเบอร์เลน** จากพลจัตวาเป็นพลตรี

พลเอก แกรนต์ เลือก พลตรี แซมเบอร์เลน เป็นผู้บัญชาการกองพลพิเศษ ซึ่งประกอบด้วยกองพลน้อยต่างๆ ที่ผ่านการรบในสงครามมารวมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อกระทำพิธีรับมอบอาวุธและธงประจำหน่วยจากกองทัพลายใต้โดยจัดขึ้น ณ แอปพอมัตต็อกซ์ (Appomattox) กรมทหารราบที่ ๒๐ ก็เป็นหน่วยหนึ่งที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมในพิธีนี้ด้วย

ในระหว่างพิธีดังกล่าว **พลตรี แซมเบอร์เลน** มองดูทหารกองทัพลายใต้ ซึ่งก่อนหน้านี้ก็นับว่าเป็นหน่วยทหารชั้นเยี่ยมกล้าหาญในการรบไม่น้อยกว่าฝ่ายเหนือแต่เพราะความพ่ายแพ้จึงทำให้ดูอับเฉา และไร้เกียรติ ในขณะที่ขบวนสวนสนามของฝ่ายแพ้กำลังจะผ่านแถวของกองพลพิเศษของฝ่ายชนะนั่นเอง **พลตรี แซมเบอร์เลน** ก็ทำให้โลกตะลึงด้วยการสั่งให้ทหารในกองพลพิเศษของเขากระทำวันทยาอุทเพื่อแสดงความเคารพแก่ทหารฝ่ายแพ้ การปฏิบัติต่อทหารด้วยกันเช่นนี้มีผลกระทบต่อความรู้สึกอย่างลึกซึ้ง เป็นการมอบความภาคภูมิใจและให้ความเคารพตอบแทนซึ่งกันและกันอย่างสง่างาม ผู้ร่วมพิธีล้วนเห็นตรงกันว่าการกระทำของ **พลตรี แซมเบอร์เลน** นั้น เหมาะสมยิ่งสำหรับบอวสานของการต่อสู้ผู้นำเสรีาสลตเพื่อรักษาไว้ซึ่งสหรัฐอเมริกา

ค่านิยม (Value) และคุณลักษณะ (Character Traits) ของทหารอาชีพในตัวของ **นายพล โจชัว ลอเรนซ์ แซมเบอร์เลน** (Joshua Lawrence Chamberlain) นี่เองที่เราต้องการปลูกฝังแก่ผู้นำและทหารทั้งหลายในวันนี้ ได้แก่

- มีความสามารถทั้งทางเทคนิคและยุทธวิธี
- เป็นทหารผู้เชี่ยวชาญ (Expert Soldier)
- เข้าใจในธรรมชาติของความเป็นมนุษย์
- นำหน่วยบรรลุมารกิจควบคู่กับดูแลทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับ

บัญชา

- เป็นผู้มีความกระตือรือร้น, มีความรู้ และความสามารถในการจูงใจ

เราสามารถสร้างผู้นำแบบนี้ได้ทั้งในโรงเรียน และในหน่วยของเรา ท่านก็คนหนึ่งที่เป็นได้เอง และสอนผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นอย่างท่านได้ด้วย นี่คือการรับผิดชอบที่ท้าทาย

เหตุใดทหารในกรมนี้จึงต่อสู้อย่างพลีชีพเช่นนั้น? ทั้งๆ ที่อยู่ในสภาพเหน็ดเหนื่อยอย่างอกุศล และต้องสูญเสียอย่างหนักเพราะเหตุใดพวกเขาจึงยังคงลุกขึ้นสู้และกล้าโผล่เข้าหาความตายแทนที่จะเลือกทางหลบหนีไปยังที่ปลอดภัยซึ่งเปิดรออยู่เสมอทางด้านหลัง? ทหารทุกคนรุกเข้าหาข้าศึกโดยไม่มีนายสิบคนใดใช้ดาบปลายปืนดันหลังบังคับให้ต่อสู้เลย พลตรี แชมเบอร์เลน เอง และบรรดานายทหารก็ไม่มีใครนำหน่วยด้วยการบีบบังคับหรือด้วยการทำให้กลัว จงใคร่ครวญคำถามเหล่านี้ให้ดีแล้วอ่านกรณีศึกษาของกองร้อยบราโว่ และกองร้อยชาร์ลีในเรื่องต่อไป